

כ"ד ניסן, תשס"א
17 אפריל, 2001
00000500

אל: תפוצה: א', נצ(1), ב(3), ג(1), ד(1), ו'
לפעולה: פקידי שומה, סגני פקידי שומה וכל עובדי השומה.

הוראת ביצוע מס הכנסה מספר 14/2001 - שומה

הנדון: ניתוב שלב א' ושינויים בשידור דו"חות ושומות יחידים וחברות לשנת המס 2000

1. מבוא

הוראה זו כוללת הנחיות בנושאים הבאים:
א. ניתוב שלב א'.
ב. שידור דו"חות.
ג. פירוט השינויים בדו"חות ליחידים לשנת המס 2000.
ד. פירוט השינויים בדו"חות לחברות לשנת המס 2000.
ה. דגשים בשידור דו"חות ליחידים וחברות לשנת המס 2000.

הוראות מלאות לשידור דו"חות ליחידים פורסמו בהו"ב 9/2000.
הוראות מלאות לשידור דו"חות לחברות פורסמו בהו"ב 12/2000.

הוראות לניתוב שלב ב' (ניתוב ע"י הרכז) תינתנה בהוראת ביצוע נפרדת.

1.1. נספחים ורשימות

נספח מס' 1 - סכומים מעודכנים לשנת המס 2000.
נספח מס' 2 - שינויים בשדות לשידור בדו"ח ליחיד ובדו"ח לחברה.
נספח מס' 3 - חישוב ההכנסה בגין תשלומים עודפים של מעביד
לקרן השתלמות וקופת גמל - טופס 134

1.2. רשימת הקודים של השדות בדו"חות ליחיד ולחברה

רשימות מלאות של קודי השדות ליחיד ולחברה וסימולם, מופיעות בנספחים להוראות
הביצוע המלאות לשידור דו"חות ליחידים וחברות (הו"ב 9/2000 ו-12/2000).

2. ניתוב שלב א' של הדו"ח

2.1 מטרת ניתוב שלב א'

מטרת ניתוב שלב א' היא בדיקת תקינות הדו"ח ושלמותו, לפני שידורו. שלב זה יעשה
ע"י כוח העזר בחוליה. במסגרת זו מתפקידו של נתב שלב א', לדאוג לקבלת הבהרות
ומסמכים מהנישום במקרים הרלוונטים ולהסב את תשומת ליבו של נתב שלב ב' לבעיות
או מקרים המצריכים טיפול מיוחד.

2.2 שאלתא INTV - כלי עזר לניתוב שלב א'.

2.2.1 נתוני העזר הדרושים לניתוב מוצגים בשאלתא INTV .

2.2.2 הנתונים בשאלתא חולקו לשלוש קבוצות, כדי להקל על המשתמשים:

נתונים קבועים - נתונים המופיעים לגבי כל הנישומים.

נתונים משתנים - נתונים המופיעים רק כאשר יש מידע ספציפי לגבי הנישום.

פרטי איתור וזיהוי

במקרים בהם קיים מידע מפורט נוסף, שלא ניתן להציגו במסך הראשי מחוסר מקום, ניתן לקבל את המידע באמצעות "חלון".

2.2.3 הדפסת הנתונים בשאלתא INTV

ניתן להדפיס את הנתונים בשאלתא במדפסות TPRN. בהדפסה בשיטה זו מופיעים כל הנתונים הקיימים לגבי התיק, כולל פירוטים.

ההחלטה האם להדפיס את נתוני השאלתא ובאיזה שלב של הניתוב, היא בידי פקיד השומה, בהתאם לתהליכי העבודה הנהוגים בכל משרד. נתוני העזר מיועדים לעיון במהלך ניתוב שלב א'. לפיכך, אם מדפיסים אותם, רצוי לעשות זאת בשלב זה כדי שהנתונים יהיו מעודכנים. עם זאת, ניתן להדפיס את הנתונים גם בכרטיסת, בעת קליטת הדוחות. אם מדפיסים את הנתונים, יש לצרף את התדפיס לדו"ח, לעיונו של נתב שלב ב'.

2.3 הנחיות כלליות לניתוב שלב א'

2.3.1 סדר עדיפויות בניתוב ובשידור

יש לתת עדיפות מבחינת לוח הזמנים, לניתוב דוחות ששודרו על-ידי מייצגים ולניתוב ושידור דוחות עם החזרי מס (שסומנו עם מדבקות אדומות).

2.3.2 עדכון פרטים

בשלב ראשון יש לוודא שבמקרה הצורך נעשו השינויים הדרושים בכרטיסת בפרטים כגון: סוג תיק, סמל ענף, חוליה, כתובת, מצב משפחתי וכו'. לצורך כך, יש להשוות בין הפרטים הנ"ל כפי שדווחו ע"י הנישום, לפרטים המופיעים במסך פרטי איתור וזיהוי בשאלתא INTV ולעדכןם בהתאם.

2.3.3 מצב משפחתי פרוד/ה

נישום המצהיר בדו"ח כי הוא פרוד נדרש לצרף לדו"ח טופס 4440: "הצהרה בדבר נשואים החיים בנפרד". לטופס זה יש לצרף תצהיר בפני עו"ד או מסמך מבית הדין או מבית המשפט על הגשת תביעה לגירושין/קבלת מזונות וכיוצ"ב. במקרים בהם שני בני הזוג אינם חתומים על הטופס, יש לשלוח טופס נוסף לבן הזוג האחר כדי שימלא אותו ויחזירו למשרד השומה.

אם אחד מבני הזוג אינו מסכים לחתום על הטופס ובן הזוג האחר עומד על כך שהם פרודים, וחלפו 21 יום מבלי שמתקבלת תגובה מבני הזוג, ובני הזוג עונים למבחנים שנקבעו, יש לראות בהם כ"פרודים". מקרים אחרים יש להעביר להחלטת הלשכה המשפטית בצירוף כל המסמכים הקשורים.

כאשר הומצא הטופס חתום וממלא כנדרש בצירוף כל המסמכים הדרושים, יש להעבירו לכרטסת לצורך עידונו בשאלתא ITIK. רק כאשר עודכן במחשב המצב המשפחתי (פרוד/ה) בשנת המס, אין צורך בדרישה לדיוחי הכנסות בן/בת הזוג בעת עריכת השומה וכן אין לתת נקודת זיכוי עבור בן/בת הזוג. אם בעבר הגיש הנישום טופס 4440 שפרטיו עודכנו בשאלתא ITIK, אין לדרוש מהנישום טופס נוסף.

2.3.4 שלמות ותקינות

כל הדו"חות יעברו בדיקה מקיפה שתתייחס לתקינותם ושלמותם, ובכלל זה יש לבדוק קיומם של כל הצרופות לדו"ח וחתימת בן הזוג הרשום (ובן זוג במידת הצורך), בחברות חתימת מנהל החברה והמסייע.

יש לסמן בעט הדגשה את כל השדות שיש לשדר בשאלתא ISUM. במקרים בהם יש תיקונים בשדה מסויים אין לבצע את התיקון על דו"ח הנישום, יש למלא שדה חדש בשדות לשימוש המשרד עם הסכום המעודכן ולסמנו בעט הדגשה.

2.3.5 חוסר מסמכים

במקרים של חוסר מסמכים, כגון: הגשת הדו"ח ללא טופסי 106, מילוי הדו"ח ונספחיו על גבי טפסים שאינם מתאימים לסוג הנישום או לשנת המס או גילוי ליקויים בדו"ח שלא ניתן לתקנם בשומה עצמית, יש לדרוש מהנישום או ממייצגו תיקון הדו"ח והמצאת המסמכים החסרים באמצעות טופס 2580 לנישום יחיד, או בטופס 2581 לחברה. המקור יישלח לנישום וההעתק יצורף לדו"ח הנישום ויישמר למעקב.

אם המסמכים לא יומצאו תוך 14 יום, יש לשדר את הדו"ח עם סעיף שומה "00" וקוד הנמקה 75.

במקרים בהם חסרים מסמכים מהותיים כגון דו"ח רווח והפסד, דו"ח תיאום אינפלציוני, דו"ח כספי של חברה ללא חוות דעת רואה חשבון וכו', ניתן לשדר את הדו"ח עפ"י שיקול דעת הרכז כדו"ח סתמי בקוד הנמקה 77, עפ"י סעיף 131 (ו) לפקודה.

2.3.6 טופסי הדו"ח השנתי ליחיד

בדרך כלל, חייבים נישומים יחידים להגיש את הדו"ח השנתי ליחיד על גבי טופס 1301. נישום שאינו חייב בהגשת דו"ח או נישום שחייב בהגשת דו"ח שכל הכנסותיו ממשכורת ו/או מדיבידנד ו/או מריבית ו/או משכירות, ואינו דורש בעבורם הוצאות מימון, רשאי להגיש דו"ח על גבי טופס 0135, וכל זאת בתנאי שהוא אינו בעל שליטה ו/או שלא היה לו רווח הון או שבח חייב.

הוראות הניתוב והשידור חלות על שני הטפסים.

טופסי 0135 המוגשים כבקשות להחזרי מס, יטופלו בהתאם לנוהלי הטיפול בבקשות להחזר מס שפורסמו בה"ב 9/2000 סעיף 3.

2.3.7 דו"חות לשנים קודמות

טופסי הדו"ח השנתי עוברים שינויים ותיקונים מדי שנה בהתאם לשינויים בחקיקה ובפרשנות. כאשר ישנה פניה לכרטסת או לחוליה לקבלת טפסים להגשת דו"חות לשנים קודמות, יש להקפיד לצייד את הפונה בטופס המתאים לכל אחת מהשנים.

2.3.8 ליקויים בדו"חות של נישומים מיוצגים

דו"חות של נישומים מיוצגים שאינם מלאים ולא צורפו להם כל המסמכים הדרושים, יוצאו מהסדר הארכות המרוכזות של מייצגם. מקרים חריגים יש להפנות בכתב לסגן נציב לשומה באמצעות פקיד השומה.

2.3.9 ד"חות המופקים ע"י תוכנת מחשב

ד"חות לשנת המס 2000 שהופקו ע"י תוכנות המחשב להלן, ניתנים להגשה במקום טופסי הדו"ח השנתי המקוריים:

א. "חיסולית" של חברת ט.מ.ל.

ב. "רמניהול" של חברת לירם.

ג. "משקית לחקלאים" של חברת ס.פ.נ.ק.

ד. "בורסה 3" של חברת מיטב - נספחים 2 ו- 2א לחוק התיאומים בלבד.

ה. "FAM" של חברת אי.סי.אס. - נספחים 2 ו- 2א לחוק התיאומים בלבד.

ו. "גל-שי" של חברת א.פ.א.ש.

ז. פנקסית של חב' ארז - להפקת דו"חות תיאום אינפלציוניים לפי פרק ב' וג'.

במקרים בהם הוגש הדו"ח על גבי טופס שהופק על פי תוכנת מחשב שאינה מצוינת לעיל (משמע הטופס לא אושר ע"י נציבות מס-הכנסה), יש לראות בדו"ח כסתמי ולשדרו בסעיף שומה "00" עם קוד הנמקה 37.

2.3.10 אישורים מקוריים

מודגש בזאת כי ניכויים או זיכויים עבור תשלומים לביטוח חיים, קופת גמל, קרן השתלמות לעצמאים, הוצאות החזקת בן משפחה במוסד, תרומות וכדומה יוכרו בשלב הדו"ח רק על סמך אישורים מקוריים או העתקים עם חתימה וחותרמת מקוריים.

2.3.11 זיכויים עבור תרומות

כאשר נתבעים זיכויים עבור תרומות בסכומים מהותיים, יש לבדוק אם למוסד הציבורי - מקבל התרומה יש אישור בתוקף בשנת המס לגביה נתבע הזיכוי. הבדיקה תיעשה בשאילתא 002 תת שאילתא 107 לפי מס' תיק מס הכנסה של המלכ"ר, שבה ניתן לראות אם קיים אישור ולאילו תקופה האישור ניתן.

2.3.12 אישור דו"חות לאחר 04 - סעיף שומה 17

דו"חות שנתקבלו לאחר שנערכו שומות 04 יעברו ניתוב כמו יתר הדו"חות. גם בדו"חות של תיקים מסוג 9.6 ו- 1.3 שנתקבלו לאחר 04 יש לערוך ניתוב. אם היה 04 בשנים שלאחר השנה האחרונה להגשת הדו"ח, יש לבטל את ה- 04 בשאילתא ISIF. יש לאשר את הדו"חות הנ"ל בשאילתא ISHR, ראה סעיף 3.4 להלן.

2.3.13 הפעלת סנקציות בגין ליקוי בניהול ספרים

בעת הטיפול בדו"ח המוגש לשנה בה נתפס הנישום באי רישום תקבול, או אי ניהול פנקסים (קודי ניהול ספרים: 1, 6 או 7), יש להפעיל במסגרת שידור הדו"ח את הסנקציות המוטלות מכוח הפקודה וחוק התיאומים (ראה ה"ב 22/93 מ- 31.3.93). אם ניתן, רצוי לעשות זאת כבר בשלב שידור הדו"ח, בתיאום עם רכז החוליה.

2.4 העברת הדו"חות וניתוב שלב ב

על נתב שלב א' להפנות את תשומת ליבו של נתב שלב ב' לבעיות, מקרים חריגים, הנמקות מיוחדות, החזרי מס, ליקויים בניהול ספרים וכן למקרים המצריכים טיפול מיוחד או במקרה שמופיעה הודעה בשאלתא INTV שיש לבצע ניתוב שלב ב. לדוגמא: כאשר דו"ח של שנה קודמת לא נותב. בשלב זה תופיע הערה (במסך נתונים קבועים) רק במקרה שהדו"ח לא נותב שנה קודמת.

3. הוראות כלליות לשידור

3.1 שידור הנתונים

יש לתת תשומת לב מרובה והקפדה יתרה לשידור נכון של הנתונים מדו"חות הנישומים וזאת על מנת למנוע את הצורך בתיקונים בתחומים אחרים כגון: קביעת מקדמות, קנסות, חיובי מס והחזרי מס לא נכונים. חובה לשדר גם נתונים שאינם משמשים בחישוב המס כגון: רווח גולמי, הפסדים, הכנסות/רווחים פטורים, חשבון בנק ומחזור ללא מע"מ.

3.2 עריכת תיקונים בשומה עצמית (00)

ככלל, אין לערוך תיקונים בשומה העצמית כגון: החלפת שדות בין בני הזוג שלא עפ"י הוראות סעיף 64 לפמ"ה, הוספת הכנסות משכר על סמך הנתונים משאלתא 432. יוצאי דופן לכלל זה הם המקרים הבאים:

1. המקרים המפורטים בסעיף 145(א)(3), שבהם רשאי פקיד השומה תוך ששה חודשים מיום קבלת הדו"ח לתקן את השומה ויוסיפו לראותה כשומה עצמית. במקרים אלה יש לשדר את הדו"ח עם סמל הנמקה 56:

א. לתקן טעות חשבון שנפלה בדו"ח.

ב. ליישם הוראות כל דין החלות על הנישום בהיותו חייב בניהול פנקסי חשבונות לשנת מס פלונית, או לחלק ממנה ולא ניהלם או שניהלם רק בחלק מהתקופה שבה היה חייב לנהלם, או לא ביסס את הדו"ח שלו על פנקסי החשבונות.

ג. ליישם הוראות כל דין החלות על הנישום לאחר שנקבע בקביעה סופית כי פנקסיו אינם קבילים. לעניין זה, "קביעה סופית" קביעה שאין עוד עליה זכות ערר או ערעור.

2. במקרים שבהם צויין במפורש בהוראות כי מסמכים מסויימים מהווים תנאי לקבלת הטבה מסויימת והמסמכים לא צורפו, לא תינתן ההטבה שדרש הנישום בשומה העצמית. (לדוגמא: זיכוי עבור נטולי יכולת, ניכוי במקור, תשלומים לקופ"ג, תרומות, אישור ביצוע התכנית ממרכז ההשקעות וכד').

3.3 אי התאמה בין נתוני מרשמי מס הכנסה להצהרת הנישום

אם במרשמי מס הכנסה קיימים נתונים שונים מאלה עליהם מצהיר הנישום, יש לברר עם הנישום את הסיבות לחוסר ההתאמה (לדוגמא: מספר ילדים, מקום עבודה נוסף וכד') ולנהל מעקב אחר התשובות. לאחר קבלת התשובות יש לתקן את הדו"חות במקרים המתאימים.

3.4 סעיף שומה 17 - השגה על שומה בהעדר דו"ח (04)

דו"ח המוגש לאחר שיצאה שומה 04, מהווה השגה על שומה זו. בעת שידור דו"ח שהוגש, כאשר במרשמי שע"מ קיימת שומה 04, יש לשדר קוד 17 בשדה "סעיף השומה".

השומה ששודרה היא "שומה בהמתנה". כל עוד לא תאושר השומה בניתוב שלב ב' באמצעות שאילתא ISHR, לא תישלח כל הודעה לנישום ולא יעודכנו נתוני השומה במערכים אחרים (חיוב המס, מקדמות, קנסות וכו'). שומה בהמתנה בסעיף שומה 17, שלא הייתה לגביה התייחסות בשאילתא ISHR (אישור או אי אישור), תאושר באופן אוטומטי 60 יום לאחר שידורה.

3.5 שידור על ידי מייצגים

הוראות לשידור דו"חות לשנת המס 2000 ע"י מייצגים המחוברים ישירות לשע"מ, יפורסמו בקרוב בהוראת ביצוע בנושא זה.

4. פירוט השינויים בדו"חות ליחידים לעומת אשתקד

4.1 שדה 258 (272 לבן/בת הזוג) – קצבאות חייבות במס

החל מהשנה חל שינוי בתוכן שדה זה. השדה לא יכלול מענקי פרישה שנתקבלו בגין שנים קודמות ושניתן לגביהם אישור פריסה לפי סעיף 8(ג) לפקודה. סכום זה ירשם בשדה חדש – 358 / 372 (ראה דברי הסבר להלן).

בשדה 258 / 272 יש לרשום בשנת הפריסה הראשונה את הסכום החייב במס של מענקי פרישה השייך לשנה זו.

יודגש שאין שינוי בנוגע להתייחסות למס שנוכה במקור בגין מענק פרישה שנפרס. חלק המס שנוכה במקור המתייחס לאותה שנה יש לשדר בשדה 042. אין לרשום את כל הניכוי במקור בשנת הפריסה, אלא בכל שנה את החלק היחסי לאותה שנה.

כמו כן יש לרשום בשדה 258 / 272 את הסכום החייב במס של קצבאות ממעביד, של קופ"ג וכן קצבאות שארים שאינן ממשרד הביטחון וביטוח לאומי.

4.2 שדה 358 (372 לבן/בת הזוג) – מענקי פרישה שנתקבלו בגין שנים קודמות וניתן לגביהם אישור פריסה לפי סעיף 8(ג) - (שדה חדש)

בשדה זה יש לרשום את החלק המתייחס לשנה זו מסכום מענקי הפרישה שהתקבלו בשנים קודמות וניתן לגביהם אישור פריסה לפי סעיף 8(ג) לפקודה.

לגבי הכנסות שישודרו בשדות 372/358 אין להתיר פטורים או קיזוז הפסדים. לעניין חישוב המס, הכנסות אלה לא יילקחו בחשבון לצורך חישוב הניכויים.

דוגמה:

יתרת פיצויים חייבת בסך 120,000 ש"ח. הפריסה הייתה ל- 6 שנים, ולכל שנה נקבע מס בשיעור של 20%, דהיינו הכנסה לשנה 20,000; מס 4,000 ש"ח.

יש למלא את השדות הרלבנטיים כדלקמן:

009	042	372 / 358	272 / 258	שדות
				שנים
5	4,000	0	20,000	בשנה ראשונה
4	4,000	20,000	0	בשנה שנייה ואילך

4.3 שדה 313/213/053 – ריבית על אג"ח, ריבית ודיבידנד מני"ע זרים – מס בשיעור של 35%

בשדה זה יש לכלול ריבית על אג"ח, ריבית ודיבידנד מני"ע זרים, משיכות שלא כדין מקופ"ג לתגמולים, ובמקרים מסוימים, מקופ"ג לקצבה.

לגבי משיכות שלא כדין מקופ"ג לתגמולים, משיכות אלה חייבות במס בשיעור סופי של 35%.

לגבי משיכות שלא כדין מקופ"ג לקצבה, משיכות אלה חייבות במס בשיעור הגבוה מבין השניים: 35% או שיעור המס השולי. במקרה בו שיעור המס השולי עולה על 35% (גובה ההכנסה, ללא הכנסה זו, גבוה מ- 123,000 ש"ח) יש לשדר הכנסה זו בשדה 172/158. במקרה בו שיעור המס השולי אינו עולה על 35%, יש לשדר הכנסה זו בשדה 313/213/053

על הכנסות ממשיכות שלא כדין מקופ"ג לא ניתן לקבל פטורים או לקזז הפסדים. הסכומים שנוכו במקור ממשיכות אלה יש לשדר בשדה 040.

4.4 שדות 224 / 324, 024 / 124 – נקודות זיכוי לחייל/ת משוחרר/ת

החל משנת המס 2000, הוסף בפקודה סעיף 39א, המעניק זיכוי לחייל משוחרר בגין הכנסתו מיגיעה אישית, במשך 24 החודשים הראשונים שלאחר החודש שבו סיים החייל את שירותו הסדיר ("שירות סדיר" כמשמעותו בחוק קליטת חיילים משוחררים התשנ"ד-1994).

כשירות סדיר ייחשב:

שירות בצה"ל, במשמר הגבול או במשטרה לפי פרק ג' לחוק שירות הבטחון (נוסח משולב) התשמ"ו-1986, ולפי סעיף 34 לחוק האמור וכן שירות לאומי כמשמעותו בחוק הביטוח הלאומי. לא ייחשב כשירות סדיר: שירות בקבע.

גובה הזיכוי תלוי בתקופת השירות הסדיר:

- מי ששירת לפחות 24 חודשים מלאים – 1/6 נקודת זיכוי לחודש.

- מי ששירת בין 12 חודשים ל- 24 חודשים, או פחות מזה אם שוחרר מטעמי בריאות או נכות לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) התשי"ט – 1959 – 1/12 נקודת זיכוי לחודש.

יודגש:

הזיכוי יינתן כנגד הכנסה מיגיעה אישית מכל תחום של עיסוק, לא רק בענפים מועדפים כבעבר.

בשנת השחרור יינתן זיכוי יחסי לפי מספר החודשים בשנת המס לפי מועד השחרור.

יש לתת הזיכוי לחייל/ת משוחרר/ת כנגד תעודת שחרור/תעודת סיום שירות.

חייל ששוחרר לפני 1.1.2000 וביום זה עדיין לא חלפו 24 חודשים לאחר חודש השחרור, יקבל זיכוי בגין התקופה שמיום 1.1.2000 ועד תום 24 חודשים מיום השחרור.

לדוגמא:

15.6.99	תאריך שחרור ביום
36	מספר חודשי שירות
30.6.2001	תום 24 חודשים מיום השחרור
מ- 1.1.2000 – 30.6.2001	התקופה המזכה בזיכוי
18 חודשים (המתפרסים על שתי שנות מס)	מס' החודשים המזכה בזיכוי

במקרה הנדון, בשנת המס 2000 יש לשדר בשדות 324/224 - 061999 בשדות 124/024 - 36

הזיכוי יחושב אוטומטית ל- 12 חודשים.

בשנת המס 2001 ישודר כנ"ל והזיכוי יחושב אוטומטית ל- 6 חודשים.

4.5 חישוב ההכנסה בגין תשלומים עודפים לקרן השתלמות וקופת גמל - (טופס 134)

סכומים ששילם מעביד לטובת עובד לקופת גמל לתגמולים, העולים בחודש על 5% ממשכורתו או מתקרת ה"הכנסה המזכה", שבשנת המס 2000 היתה 111,600 ש"ח, הנמוך מהשניים – ייראו אותם כהכנסת עבודה בעת ששולמו לקופת גמל.

בתיקון 120 לפמ"ה נקבע שתשלומים לקופ"ג לקיצבה (מרכיב התגמולים), ייחשבו כמשכורת אם הם עולים על 6% מהמשכורת במקרה של קיצבה מקיפה ו- 5% במקרה של קיצבה שאינה מקיפה או על שיעורים אלו כשהם מוכפלים בסכום של 304,656 ש"ח, לפי הנמוך מהשניים.

הן התקרה לקופ"ג לתגמולים והן התקרה לקופ"ג לקיצבה, הינן תקרות מצטברות, ובאמצעות פיצול הפרשות לשתי קופ"ג, האחד קיצבה והשניה תגמולים, ניתן לנצל פטור ממס, בגין הפרשות המעביד עד לתקרת שכר כוללת של 416,256 ש"ח (נכון לשנת המס 2000). להזכירם, אושר לחברות הביטוח להוסיף בקופ"ג לקיצבה, נספח הון אשר הופך חלק מקופ"ג לקיצבה לקופה הונית. גם באמצעות נספח זה ניתן להגיע לפטור עד להכנסה מצטברת של 416,256 ש"ח.

סכומים ששילם מעביד לטובת עובד לקרן השתלמות, שלא בגבולות ההסכם הקיבוצי, ייראו כמשכורת בעת ששולמו לקרן. המשכורת המרבית שההפרשה בעדה לקרן השתלמות פטורה ממס לשנת המס 2000 היא 184,800 ש"ח.

האמור לעיל מתייחס גם למקרה שהיתה לאותו עובד הכנסה ממשכורת מכמה מעבידים והתקרות האמורות מתייחסות לתשלומים ולמשכורות מכל המעבידים. סכומים אלה אמורים להיות מחוייבים ע"י המעביד כבר בטופס 106. לשם חישוב ההכנסה בגין תשלומים עודפים של המעביד לקרן השתלמות וקופ"ג, הוסף החל מהשנה, נספח לטופס הדו"ח השנתי (טופס 134). טופס זה ימולא ע"י נישום שיותר ממעביד אחד מפריש עבורו לקופ"ג ו/או קרן השתלמות כאמור לעיל והכנסתו בשנת המס 2000 עלתה על 111,600 ש"ח.

את הנתונים למילוי טופס 134, יש להוציא מטופס 106 שנמסר לנישום ממעבידו ואשר הונחה לציין בטופס זה את הפרטים הדרושים למילוי הנספח.

4.6 שדות 083/039 - אחוז ההנחה המגיע לתושב ספר / שטח פיתוח / יישוב חוץ

יש לרשום את אחוז ההנחה המגיע לתושב יישוב המזכה בהנחה עפ"י סעיף 11 והתקנות על פיו, בהתאם לרשימת הישובים בחוברת "רע זכויותיך וחובותיך" לשנת מס 2000, זאת אם הנישום גר בו 12 חודשים רצופים ומתוכם 6 לפחות עד תום שנת המס.

אחוזי ההנחה האפשריים לשנת מס 2000 הינם: 3%, 5%, 7%, 10%, 15%, ו- 20%.

על פי תקנות מס הכנסה (הנחות ממס בישובי גבול הצפון) התשמ"ו-1985, זכאים תושבי הישובים בגבול הצפון, להנחה ממס על "הכנסתם המוטבת" (הכנסה חייבת לפי סעיף 1(2), 2(2) ו- 5(2)) בשיעור של 15% (תושבי קריית שמונה 20%) עד לתקרה של 181,920 ש"ח לשנה, ובשיעור של 10% על יתרת ה"הכנסה המוטבת".

החל משנת המס 2000 הוגבלה גם ההנחה בשיעור של 10% על יתרת ה"הכנסה המוטבת" עד לתקרה של 460,000 ש"ח.

אין לתת זיכוי בשדה זה לנישום שלא מילא בדו"ח את התאריך בו החל להתגורר בישוב ספר/שטח פיתוח/ישוב חוץ, ולא צירף אישור מהישוב. בשלב השומה אפשר לתת לו את הזיכוי לאחר בדיקה.

לעובד כוחות הביטחון שעבד שנה שלמה ב"רמת פעילות א" א" אפשר לתת זיכוי 7% בשדה זה. ראה חוזר מס הכנסה 29/91 מ- 19.9.91 בעניין תקנות מס הכנסה - הנחות במס על הכנסות לפועלים במערכת הביטחון.

אין לתת את הזיכוי בשדה זה ללא המצאת אישור מהמועצה המקומית.

5. פירוט השינויים בדו"חות לחברות לעומת אשתקד ודגשים בשידור:

מקדמות בגין הוצאות עודפות:
 בתיקון 118 לפמ"ה נקבע שהחל משנת המס 2000, סכום המקדמות בגין הוצאות עודפות ששולמו בשנת המס 1999 ואילך ומועברות לשנים הבאות, יתואמו לפי שיעור עליית המדד (בשנת המס 2000 ב- 0.09%), מתום שנת המס שבה הן נוצרו, עד תום שנת המס שבה הן קוזזו וניתן יהיה לקזזן גם כנגד מס שבח מקרקעין.

- 5.1 שדה 113 – מקדמות בגין הוצאות עודפות ששולמו בשנת מס 1999 וטרם קוזזו מהמס (שדה חדש)
 יש לשדר בשדה זה, את סך המקדמות בגין הוצאות עודפות ששולמו בשנת המס 1999 וטרם קוזזו מהמס.
 סכום זה ניתן יהיה לקזז גם כנגד מס שבח מקרקעין.
- 5.2 שדה 013 – מקדמות בגין הוצאות עודפות ששולמו עד לשנת מס 1998 (כולל) וטרם קוזזו מהמס
 יש לשדר בשדה זה, את סך מקדמות בגין הוצאות עודפות ששולמו בשנים קודמות עד לשנת המס 1998 ושלא קוזזו מהמס בשנים קודמות.
 בגין סכומים שירשמו בשדה זה, המחשב לא יאפשר קיזוז המקדמה כנגד מס שבח מקרקעין.
- 5.3 שדה 012 – תשלומים ע"ח שנת המס 2000 בגין הוצאות עודפות
 מקדמות ששילמה החברה עבור הוצאות עודפות במשך שנת המס.
 שידור בשדה 012 יגרום לכך שסכום המקדמה בגין הוצאות עודפות בסכום העודף על המס המתחייב, לא יוחזר בשנת המס.
 בגין סכומים שירשמו בשדה זה, המחשב לא יאפשר קיזוז המקדמה כנגד מס שבח מקרקעין.
- שידור בשדה 012, 013 ו-113 של מקדמות ששולמו בגין הוצאות עודפות בשומה יילקחו עד גובה המס המתחייב, לעניין חישוב המס כ"ניכוי במקור" ואת היתרה שלא נוצלה ניתן יהיה להעביר לשנים הבאות.
 בחב' משפחתית, יש להעביר מקדמות ששולמו בגין הוצאות עודפות לדו"ח "הנישום" לשדה 040, עד גובה המס שהיה חל על החב' אילולא היתה חב' משפחתית.

5.4 שדה 200 – הוצאות התאמת המחשבים לשנת 2000

השדה בוטל החל מדו"חות לשנת המס 2000 מאחר ואינו רלוונטי יותר.

6. דגשים בשידור דו"חות יחידים וחברות:

6.1 מספר תיק

יש לשדר את הדו"ח לפי מספר התיק.
 החל משנת המס 1996 לא משתנה מספר התיק בעקבות שינוי "בן הזוג רשום".
 כלומר, מספר התיק הוא מספר קבוע לאורך שנים ואינו בהכרח מספר הזהות של "בן הזוג הרשום".

בעמוד מס' 1 של הדו"ח רושם הנישום את מספר התיק ומתחתיו את מספרי הזהות ופרטים מזהים של שני בני הזוג.

על גבי המדבקות שנשלחו לנישומים מופיעים מספר התיק, מספרי תעודות הזהות של שני בני הזוג ופרטים נוספים. "בן הזוג הרשום" המופיע על גבי המדבקה הוא בהתאם לנתון שהופיע במרשמי שע"מ במועד הפקת המדבקה.

בשאלתא ISUM, מספר זהות של "בן הזוג הרשום" מופיע בכותרת מצד שמאל וכן מופיע ציון של "בן זוג הרשום" ע"י ציון "רשום" ליד תאריך הלידה של הבעל או האשה, לפי העניין (בהתאם לנתונים הקיימים במחשב).

6.2 קליטת תאריך הגשת הדו"ח

בעת שידור הדו"ח ישתל תאריך הגשת הדו"ח שנקלט בשאלתות 1326 או 1240. ניתן לעדכן תאריך הגשה רק בשומות בסעיפים 01 ו-17.

6.3 תיקון דו"ח אחרי שידור - שדה 125

בשידור דו"ח שלא בפעם הראשונה, חובה לשדר בשדה זה:
 קוד 1 - התיקון בוצע ביוזמת הנישום. לדוגמא: הוגשו מסמכים נוספים, גם אם הדבר נעשה על פי בקשת המשרד.
 קוד 2 - התיקון בוצע ביוזמת המשרד. לדוגמא: תיקון טעות בשידור, גם אם הדבר נעשה על פי בקשת הנישום.
 בהודעת השומה הנשלחת לנישום יצוין מי יזם את התיקון.

קוד 5 - בשידור דו"ח שהוגש במסגרת ה"מבצע" של גילוי מרצון, לאותם אזרחים אשר קיבלו הקלה במס לפי סעיף 11 לפקודה ו/או חוק אס"ח שלא כדין (ראה הו"ב 4/2001 בנושא).

6.4 נכס בחו"ל - שדה 107

בחלק א' של הדו"ח השנתי הנישום יכול לציין האם בשנת המס היו לו, לבן/בת זוגו או לילדיו שטרם מלאו להם 18 שנה נכס/ים בחו"ל. אם הנישום דיווח על כך יש לשדר '1' בשדה 107.
 בעקבות השעייתן של הוראות החוק בנדון, גם בשנת המס 2000 אין חובה להגיש דו"ח רק מכיוון שהיו לנישום נכס/ים בחו"ל בשנת המס.

6.5 שדה 009 - יתרת שנות מס בפריסת פיצויי פיטורים

בשדה זה יש לרשום את מספר שנות המס שנותרו בפריסה (לא כולל השנה הנוכחית, מקסימום שנות המס שנותרו לפריסה לא יעלו על חמש שנות מס). דוגמא ראה סעיף 4.2 לעיל.
 במידה ויש יותר מפריסת פיצויים אחת יש לרשום את התקופה הארוכה יותר. השדה אינו מודפס בדו"ח, לכן יש לרשמו בשדה ריק ולשדרו.

6.6 סוג חישוב

קוד 1 - לחישוב יחיד או נפרד, או קוד 6 "לנישום" בחברה משפחתית.
 קוד 2 - חישוב מאוחד, או קוד 7 "לנישום" בחברה משפחתית.
 קוד 3 - תושב חוץ, או קוד 8 "לנישום" בחברה משפחתית.

בשלב שידור הדו"ח סוג החישוב שישודר יהיה בהתאם להצהרת הנישום בחלק א' של הדו"ח.

במקרה שישודר חישוב נפרד ובחישוב מאוחד החיוב במס נמוך יותר, ייערך חישוב מאוחד באופן אוטומטי.
 בשידור שומה ליחיד אשר לו מזהה "66" - נישום שאין לו תעודת זיהוי ישראלית, יש לשדר סוג חישוב של תושב חוץ (קוד 3 או 8). כאשר יש אי התאמה יוצאת הודעת שגיאה.

אם הנישום עונה להגדרת "תושב ישראל" עפ"י פקודת מס הכנסה, על אף היותו בעל מזהה כאמור, יש לשדר סוג חישוב של תושב ישראל ובנוסף לשדר קוד 1 בשדה 138. לתשומת לבכם, במקרה בו לתושב חוץ נפתח תיק עפ"י מספר זהות, יש לשדר קוד 3 בסוג חישוב.

6.7 הנמקות לעיכוב החזרי מס

- 6.7.1 שידור הנמקה 75
עיכוב החזר מס בגין אי ביסוס הדו"ח על מסמכים נאותים.
- 6.7.2 שידור הנמקה 76
עיכוב החזר מס המחייב הכנסת התיק לתוכנית עבודה (לניתוב שלב ב', אולם ניתן לשדרו בשלב א' עפ"י הנחיות הרכז).
- 6.7.3 שידור הנמקה 77 או 37
עיכוב החזר מס עקב הגשת דו"ח סתמי.
עיכוב החזר מס במקרים בהם הוגש הדו"ח, על גבי טופס שהופק על פי תוכנת מחשב, שאינה מאושרת על ידי נציבות מס הכנסה.
- 6.7.4 שידור הנמקה 81
הנמקה המעכבת שחרור החזרי מס בעקבות אי הגשת דוחות שנתיים.
- 6.7.5 שידור הנמקה 55
הנמקה המעכבת שחרור החזרי מס בעקבות אי הגשת דוחות אחרים.
- 6.7.6 שידור הנמקות המעכבות בעקבות אי הגשת דוחות (81 או 55)
בעת שידור דו"ח שסכום ההחזר בו נמוך מהסכום שרכז צריך לאשר את שחרורו, יש לשדר הנמקה 81 או 55, לפי העניין. אם סכום ההחזר עולה על סכום זה, יש להעביר את הדו"ח לפני שידורו לרכז, כדי שיקבל החלטה לגבי עיכוב ההחזר.
- 6.7.7 עיכוב אוטומטי של החזרי מס בעקבות אי הגשת הצהרת הון:
החזר מס של נישום שלא הגיש הצהרת הון, וחלף המועד להגשתה, יעוכב באופן אוטומטי. בהודעת השומה תודפס הודעה מתאימה. הטיפול במקרים אלה ייעשה במהלך ניתוב שלב ב'. מקרים אלה יסומנו במערכת התל"מ בסיבת עיכוב 108, עיכוב הניתן להסרה בשאלתא 446 במערכת התל"מ.
- 6.8 שידור הכנסות מרווח הון ומשבח מקרקעין
יש לשדר רווחי הון ושבח מקרקעין מש"מ 1994 ואילך בהתאם להנחיות שפורסמו בהוראת 20/95. בקרוב תפורסם הוראת ביצוע חדשה שתחליף את הוראת ביצוע 20/95. הודעה על כך תינתן בנפרד.
אין לשדר עסקאות של הפסד הון.
- שדה 054 - יש לרשום את מספר נספחי רווח הון ששודרו ואסור שיעלה על שישה.
- שדה 254 - מספר עסקאות - מתוך סה"כ העסקאות שנרשמו בשדה 054 יסומנו בנספח בקוד "שייכות" 2 (מיוחסות ל"בן הזוג הרשום").
- שדה 354 - מספר העסקאות המשוייכות לבן/בת הזוג שנרשמו בשדה 054 יסומנו בקוד "שייכות" 3.
- שדה 056 - יש לרשום ולשדר את סך כל התמורה שנתקבלה עבור הנכסים שנמכרו הכלולים בנספחי רווח הון ששודרו. בעת השידור תיבדק אוטומטית ההתאמה בין סכום זה לבין סך כל המכירות בנספחים.

6.9 ניכוי לקרן השתלמות לעצמאים - שדות 137/136, 219/218

יחיד זכאי לניכוי עבור סכומים ששילם לקרן השתלמות לעצמאים. בש"מ 2000 הסכום שיותר בניכוי הוא הסכום ששילם היחיד לקרן השתלמות לעצמאים, לאחר שהופחתו ממנו 2.5% מ"ההכנסה הקובעת" או מ"סכום התקרה" אם היחיד הוא גם שכיר.

הסכום שיותר בניכוי לא יעלה על 4.5% מ"ההכנסה הקובעת" או מ"סכום התקרה", אם היחיד הוא גם שכיר.

"הכנסה קובעת" היא הכנסתו החייבת של היחיד מעסק או משלח יד עד לתקרה השנתית של 199,000 ש"ח.

החל בשנת המס 1997, אם נישום הוא שכיר ועצמאי, ועל הכנסתו כשכיר שילם לו מעבידו לקרן השתלמות, יהיה "סכום התקרה" לצורך קביעת הניכוי הנמוך מבין:

- (1) הכנסתו החייבת לפי סעיף 2(1).
- (2) תקרת ה"הכנסה הקובעת" לעניין סעיף 17(א5) (סך של 199,000 ש"ח בשנת 2000) בניכוי סכום "המשכורת" בשלה שילם מעבידו לקרן השתלמות.

בעת מילוי הדו"ח, יש לרשום את מלוא הסכום ששולם לקרן השתלמות לעצמאים בשדה 136 ל"בן הזוג הרשום" ובשדה 137 לבן/בת הזוג (בסעיף 30 בדו"ח).

עצמאי שהוא גם שכיר, ירשום את סך סכומי "המשכורת" בשלה שילם עבורו המעביד לקרן השתלמות בשדה 218 ל"בן הזוג הרשום" ובשדה 219 לבן/בת הזוג (בסעיף 31 בדו"ח). הסכומים מופיעים בטופס 106.

דוגמה:

הכנסתו החייבת של יחיד מעסק בש"מ 2000 הייתה 140,000 ש"ח. הכנסתו ממשכורת 79,000 ש"ח והמעביד שילם בגינה לקרן השתלמות. בשנת המס שילם היחיד לקרן השתלמות לעצמאים סך של 7,000 ש"ח.

א. חישוב "סכום התיקרה"

"הכנסה קובעת" - הכנסה מעסק או משלח יד בלבד 140,000 ש"ח (*1).

תקרת ההכנסה הקובעת 199,000 ש"ח

בניכוי משכורת שבשלה שילם המעביד לקרן השתלמות (79,000) ש"ח

120,000 ש"ח (*2).

"סכום התקרה" יהיה 120,000 ש"ח (הנמוך מבין (*1) ו-(*2)).

ב. חישוב הניכוי

7,000 ש"ח	סכום ששולם
$2.5\% \times 120,000 = (3,000)$	בניכוי 2.5% מסכום התיקרה
4,000	יתרה (*3)

$4.5\% \times 120,000 = 5,400$ (*4)	4.5% מסכום התיקרה
-------------------------------------	-------------------

הסכום שיותר יהיה 4,000 ש"ח הנמוך מבין (*3) או (*4).

עפ"י הנתונים בדוגמה, יש לשדר את מלוא הסכום ששולם לקרן השתלמות לעצמאים בסך 7,000 ש"ח בשדה 136 ל"בן הזוג הרשום" ובשדה 137 לבן/בת הזוג.
את סך סכומי המשכורת בשלה שולם המעביד לקרן השתלמות בסך 79,000 ש"ח, יש לשדר בשדה 218 ל"בן הזוג הרשום" ו- 219 לבן/בת הזוג.

אם המעביד לא שילם עבור שכיר שהוא גם עצמאי לקרן השתלמות כלל, יש לשדר את קוד השדה בלבד.

אם לנישום הכנסות מעסק וממשכורת ולא שודרו שדות 218 / 219, ושודרו תשלומים לקרן השתלמות לעצמאים (שדות 136/137), יופחתו מתקרת "ההכנסה הקובעת" בחישוב "סכום התיקרה" סך ההכנסות ממשכורת (שדות 172/158, לפי העניין).

חישוב הניכוי המגיע יבוצע על ידי המחשב, לפי הנתונים ששודרו.

חישוב ידני:

במקרים בהם "ההכנסה הקובעת" לעניין חישוב הניכוי שיותר, כולה או חלקה, נובעת מהכנסות עסקיות המשודרות בשדות שונים משדות 170/150 (לדוגמה, הכנסות בספרים בלתי קבילים, הכנסות מעסק מחברה משפחתית, המיוחסות ל'נישום', הכנסה ממפעל מאושר בחקלאות שדות 169/149) יש לחשב את ההוצאה המותרת בחישוב ידני ולשדר את ההכנסה לאחר ניכוי ההוצאה. במקביל, אין לשדר הסכום ששולם לקרן השתלמות בשדות 137/136.

6.10 פרמיה בגין אובדן כושר עבודה

יש להתיר הוצאה בעד הפרמיה בגין אובדן כושר עבודה, גם לשכיר שמעבידו אינו מממן עבורו את התשלום, בכפוף לתנאים הבאים:

1. הפרמיה הינה עבור משכורת שהמעביד אינו מבטח במסגרת פנסיה תקציבית, פנסיה מקיפה או פוליסה אחרת שנותנת כיסוי לאובדן כושר עבודה.
2. ההוצאה לא תעלה על 2.5% מהמשכורת (שאינה מבוטחת כאמור בסעיף 1 לעיל) או מתקרת ההכנסה המזכה כמשמעותה בסעיף 47 לפקודה, לפי הנמוך.
3. לא תותר בגין הפרמיה האמורה הטבת מס נוספת, כגון זיכוי עפ"י סעיף 45א לפקודה, ניכוי עפ"י סעיף 47 לפקודה.
4. ההכנסות המתקבלות עפ"י הפוליסה או הנספח לאובדן כושר עבודה חייבות במס לפי סעיף 3(א) לפקודה.

ההכנסה שתשודר בשדות 172/158 תהיה לאחר ניכוי ההוצאה האמורה לעיל.

6.11 זיכוי עבור נטולי יכולת - שדות 131/023 ו- 232/132

בעת שידור נקודות זיכוי עבור נטולי יכולת או זיכוי עבור תשלום להחזקה במוסד של נטול יכולת, חובה לשדר גם פרטים על נטולי היכולת בשאלתא IS45. חובה לשדר בשאלתא את הפרטים הבאים: מס' הזהות של נטול היכולת, הקירבה המשפחתית שלו למקבל הזיכוי והסעיף על-פיו מבקשים את הזיכוי (44 או 45).
ניתן לשדר גם פרטים על הכנסותיו של נטול היכולת ופרטי הרופא שנתן את האישור. ללא שידור בשאלתא IS45, תהיה חסימה במחשב לשידור שדות 023 ו- 131.

הנישום רשאי לחלק תשלומים לקופ"ג וביטוח חיים בין בני הזוג, ובלבד שאופן החלוקה יצויין בדו"ח. יש לציין שאם יש ניכויים לקופ"ג המופיעים בטופס 106 של הנישום ואישורים נפרדים מקופ"ג זהה על תשלומים, על הנישום לרשום על גבי האישור האם סכומים אלה אינם כלולים בסכומים המופיעים בטופס 106. אם לא ניתן לזהות שיוך קופ"ג המופיע באישור/טופס 106, ילקח בחשבון הגבוה מבין השניים.

6.12 שדה 031 (084 לבן/בת הזוג) - תשלומים ששולמו לקופות גמל לתגמולים שלא למטרת קצבה בלבד כ"עמית עצמאי"

בשדות אלו ירשמו הסכומים ששולמו לתגמולים שלא למטרת קצבה כ"עמית עצמאי" לפי סעיף 47 לפקודה. יש לרשום את הסכום ששולם ולא את הניכוי המגיע. שע"מ מחשב את הניכוי המגיע מתוך הסכומים ששולמו. סכום ששולם ולא ניתן בעדו ניכוי יחושב בגינו זיכוי, ולכן אין לרשום אותו גם בזיכויים.

בשלב השומה העצמית יש לשדר תשלומים לקופת גמל כעצמאי עפ"י הצהרת הנישום, ובתנאי שסה"כ הסכומים שיוחסו למגיש הדו"ח ולבן/בת זוגו לא יעלו על הסכום שבאישורים שצורפו לדו"ח הנישום.

6.13 שדה 035 (080 לבן/בת הזוג) - סכומים ששולמו לקופ"ג ל"קיצבה בלבד"

יש לרשום את הסכומים ששולמו לקופ"ג לקיצבה בלבד כעמית עצמאי לפי סעיף 47 לפקודה, עפ"י התוכניות שאושרו לצורך זה. שע"מ מחשב את הניכוי המגיע מתוך הסכומים ששולמו. העודף יועבר ע"י שע"מ לזיכוי ולכן אין לרשום אותו גם בזיכויים. אין לרשום בשדה זה קיצבה מקיפה לעמית עצמאי, לגביה ראה שדה 135 להלן.

6.14 שדה 135 (180 לבן/בת הזוג) - תשלומים ל"קיצבה מקיפה" כעמית עצמאי

בשדה זה יירשמו הסכומים ששולמו לקצבה מקיפה לעמית עצמאי.

אם שכיר שילם לקופת גמל והיו לו הכנסות שאין עליהן זכויות קיצבה, יש לרושמן בשדה 016 / 017 על מנת שיקבל בגינן ניכוי. אם שכיר שילם לקופת גמל ולא היו לו הכנסות שאין עליהן זכויות לקיצבה, יש לשדר שדה 016 / 017 ללא סכום.

6.15 שדה 036 (081 לבן/בת הזוג) - הסכום ששולם לביטוח חיים, ביטוח הדדי, פנסית יסוד ולקופ"ג כעמית שכיר

יש לשדר את הסכום ששולם לביטוח חיים, ביטוח הדדי, פנסיית יסוד ולקופת גמל כ-"עמית שכיר" בעדו זכאי הנישום לזיכוי לפי סעיף 45א(א) לפקודה. אין לרשום בשדה זה סכומים ששולמו לקופ"ג שנכללו בשדה 031/084 ו-035/080.

ניתן לקבל זיכוי עבור תשלום לביטוח חיים המבוצע באמצעות תשלום המשכנתא. התנאי לקבלת הזיכוי הוא שהנישום יציג אישור מחברת הביטוח על גובה פרמיות ביטוח חיים ששילם, ובאישור יהא רשום כי ישנה זכאות לזיכוי לפי סעיף 45א לפקודה.

6.16 שדה 045 (086 לבן/בת הזוג) - התשלומים ששולמו לקיצבה מקיפה כעמית שכיר -

כאן יירשמו התשלומים ששולמו עבור קיצבה מקיפה כ"עמית שכיר", עפ"י סעיף 45א(ב) לפקודה. אין לרשום בשדה זה סכומים ששולמו לקופ"ג שנכללו בשדה 135/180.

6.17 שדה 037 (237 לבן/בת הזוג) – סך התרומות ששולמו בשנת המס -

יש לשדר את סך התרומות ששולמו בשנת המס לפי סעיף 46 לפקודה, אם סה"כ התרומות עלה על 340 ש"ח. החל משנת המס 2000, התרומה המרבית שבגינה יינתן זיכוי הינה: ה"תקרה לזיכוי" - 2,000,000 ש"ח או 30% מההכנסה החייבת, לפי הנמוך מהשניים. סכום העולה על ה"תקרה לזיכוי" שנתרם באותה שנת מס, יזכה מהמס בהתאם להוראות סעיף 46 לפקודה, בשלוש שנות המס הבאות בזו אחר זו, ובלבד שלא יינתן זיכוי בכל אחת משלוש שנות המס כאמור, בשל סכום כולל של תרומות העולה על ה"תקרה לזיכוי".

לגבי שנת המס 2000, יש להתייחס לשינוי בתקרת הזיכוי בלבד, אין סכומים מועברים משנה קודמת.

חישוב הזיכוי – בשיעור 35% ייעשה ע"י שע"מ בכפוף להוראות סעיף 46א. אין לאשר תרומה ללא אישור תקף. קיומו של אישור תקף ניתן לבדוק בשאלתא 002 תת שאילתא 107 לפי מס' תיק מס הכנסה של המלכ"ר.

בה"ב 3/2001 מיום 7.2.2001 (המחליפה את ה"ב 30/94), מפורטים הכללים להתרת או אי התרת זיכוי בגין תרומה למוסד ציבורי. אין לאשר תרומה שלא עומדת בכללים המפורטים בה"ב האמורה.

חובה לבדוק בשאלתא הנ"ל, תרומות בסכומים מהותיים ביחס להכנסה החייבת, בכל מקרה חובה לבדוק כל תרומה בסכום העולה על 5000 ש"ח. לתשומת ליבכם, תרומות שניתנו בשיק דחוי, שנת המס בה יותר הזיכוי בכפוף לאמור בה"ב הנ"ל, יהיה השנה בה חל מועד הפרעון.

6.18 תרומות להנצחת זיכרו של חייל או שוטר שניספה במערכה ולזכרו של מי שניספה בפעולות איבה - שדות 143/144

יש לשדר את הסכום ששולם בשנת המס להנצחת זכרו של חייל או שוטר שניספה במערכה, או לזכרו של מי שניספה בפעולות איבה. הזיכוי המגיע בשיעור 30% מסכום התרומה ששודר, יחושב ע"י שע"מ.

6.19 נקודות זיכוי לתושב "האזור" - שדה 148

עפ"י סעיף 48 לפקודת מס הכנסה, זכאים תושבי "האזור" שאינם אזרחים ישראליים לפי סעיף 3א, לקבל נקודות זיכוי לפי הסעיפים 34, 36 ו-37 לפקודה.

קוד 1 - מתן נקודות זיכוי לפי סעיפים 34 ו-36 - 2.25 נקודות זיכוי, לנישום שאין לו בן/בת זוג.

קוד 2 - מתן נקודות זיכוי לפי סעיפים 34, 36 ו-37 - 3.25 נקודות זיכוי, לנישום שיש לו בן/בת זוג, בחישוב מאוחד.

בדו"חות של תושבי האזור יש לשדר בשדה סוג חישוב את הקוד 3 (תושב חוץ) ובשדה 148 את הקוד המתאים כאמור לעיל. ניתן לשדר השדה 148 רק כשסוג החישוב הוא 3.

במקרים הנ"ל, אין לתת זיכוי בשדות 082/038 בגין נקודות הזיכוי שלעיל, ואין לתת ניכויים וזיכויים המגיעים רק לתושבי ישראל.

6.20 שידור פרטים על חשבון בנק

יש להקפיד על שידור פרטים אלה בכל מקרה שמולאו ע"י הנישום. זאת, על מנת שפרטי חשבון הבנק של הנישום יהיו מעודכנים במחשב ויתרות זכות יוחזרו לחשבון הבנק המעודכן.

6.21 סכום הליקויים שהנישום הסכים לתקנם - שדה 098

במקרים בהם התגלו ליקויים בדו"ח שאינם נכנסים לגדר סעיף 145(א)(3) והנישום הסכים לתקנם, יש לבקש מהנישום או מייצגו את הסכמתו בכתב. במקרים שהתיקון נעשה בתיאום טלפוני, יש לערוך תרשומת מהשיחה ולתייקה בתיק הנישום יחד עם הדו"ח.

6.22 סכום הליקויים שהנישום לא הסכים לתקנם - שדה 090

ירשם סכום הליקויים שהתגלו בעת הניתוב עפ"י הפקודה וחוק התיאומים ושאינם נכנסים לגדר סעיף 145(א)(3) שהנישום לא הסכים לתקנם בשלב השומה העצמית.

7. אחריות

פקידי השומה, סגניהם ורכזי החוליות אחראים לביצוע הוראה זו.

ב ב ר כ ה

נציבות מס הכנסה ומיסוי מקרקעין

נספח מס' 1

תקרות סכומים לשנת המס 2000

1. שווי נקודת זיכוי בשנת המס 2000 – 2004 ש"ח.
2. שדה 109 - הכנסות פטורות ממס לפי סעיף 9(5)
 תקרת הפטור להכנסה מיגיעה אישית: 463,200
 תקרת הפטור להכנסה שאינה מיגיעה אישית: 55,560
- אם עלתה ההכנסה על תקרת הפטור כאמור, יש לשדר העודף בשדה ההכנסה הרלוונטי.
3. תקרות הכנסה פטורות
- א. תקרות פיצויים פטורים ממס לפי סעיף 9(א7) לשנת עבודה מזכה:
 בעת פרישה: 9,310   במקרה מוות: 18,640
- אם עלה סך המענק על הסכום הפטור שחושב, יש לשדר העודף כדלקמן:
 מענק פרישה החייב במס (שנתקבל השנה) בשדה 272/258. מענקי פרישה שנתקבלו בגין שנים קודמות ושניתן לגביהם אישור פריסה לפי סעיף 8(ג) לפמ"ה ישודרו בשדה 372/358.
 מענק מוות החייב במס בשדה 061.
- ב. תקרת הסכום הפטור מקיצבה עפ"י סעיף 9א היא 26,796 ש"ח (המהווה 35% מתקרת "הקיצבה המזכה" בסך 76,560 ש"ח).
 תקרת הפטור לגבי קיצבה המשולמת שלא עפ"י חוק או הסכם קיבוצי הינה 26,796 ש"ח, או 89 ש"ח לחודש כפול מספר חודשי העבודה, הנמוך שבהם.
 הפטור מגיע למי שהגיע ל"גיל פרישה" לפי סעיף 9א לפקודה. אם שולמה קיצבה לחלק מהשנה, יש להתיר פטור חלקי בהתאם.
 את הקיצבה החייבת במס יש לשדר בשדה 272/258.
- ג. תקרת הסכומים הפטורים עפ"י חוק מ"ה (פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירת מגורים) (הוראת שעה), התש"ן-1990:
ינואר-מרץ	2000	6,960 ש"ח לחודש.
אפריל יוני	2000	6,900 ש"ח לחודש.
יולי-ספטמבר	2000	6,970 ש"ח לחודש.
אוקטובר-דצמבר	2000	6,970 ש"ח לחודש.
- אם ההכנסה משכר דירה עלתה על סכום הפטור (שפורט לעיל), הפטור יינתן להכנסה בגובה "התקרה המתואמת".
 את יתרת ההכנסה יש לשדר בשדה 059. ראה הנחיות מפורטות בהו"ב 9/2000 עמ' 21.
4. שדה 222 - שכ"ד חייב ב- 10% מס.
 תקרת הסכומים עפ"י סעיף 122 לפקודה:
ינואר-מרץ	2000	6,900 ש"ח לחודש.
אפריל יוני	2000	6,800 ש"ח לחודש.
יולי-ספטמבר	2000	6,900 ש"ח לחודש.
אוקטובר-דצמבר	2000	6,900 ש"ח לחודש.
- אם ההכנסה משכ"ד עלתה על הסכום האמור, יש לשדרה בשדה 059.

- 2 -

		5. שכר משמרות בתעשייה - סכום הזיכוי המירבי
לשנה	8,520	
		ניתן זיכוי רק על אותו חלק משכר המשמרות, אשר לאחר צירופו למשכורת אינו עולה על
לשנה	96,840	
		6. הכנסה מזכה
	111,600	5% חסכון המקנה ניכוי לפי סעיף 47 או זיכוי לפי סעיף 45'א
	5,580	7% חסכון המקנה ניכוי לפי סעיף 47
	7,812	סכום החסכון המזערי ללא הגבלה של 5% מההכנסה-סעיף 45א(ד) 1,536
		7. תרומות למוסדות ציבור המזכות בזיכוי -
	340	סכום מזערי
	2,000,000	סכום מירבי
		8. תקרת הכנסה חייבת לנטול יכולת - ליחיד (משוקלל): ינואר-דצמבר 2000
לשנה	127,000	
		לזוג (משוקלל): ינואר-דצמבר 2000
לשנה	204,000	

בשאלתא INIK, מוצגים סכומים של תקרות הכנסה, נקודות זיכוי וסכומים מתואמים נוספים.